

Ezgi ARSLAN

**LEON PETRAZYCKI'NİN
HUKUK KURAMI BAĞLAMINDA
HUKUKİ YORUM MESELESİ**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

HUKUK, AHLAK VE İNSAN PSİŞESİ: PETRAZYCKİ’NİN HUKUK TEORİSİNİN PSİKOLOJİK BOYUTU

I. PSİKOLOJİK HUKUK KURAMI ÇERÇEVESİNDE HUKUKUN VE AHLAKIN DOĞASI.....	9
A. Psikolojik Hukuk Kuramının Metodolojisi ve ‘Yeterli Bilimsel Kuram’ Kavramı.....	9
B. Hukuk ve Ahlak Biliminin Psikolojiyle İlişkisi: Etik Dürtüler ve Etik Deneyim	23
C. Yansıtma Bakış Açısı, Norm- Normatif Olgu Ayrımı.....	36
D. Etik Dürtülerin İncelenmesi, Türleri ve Nitelikleri	48
1. Etik Dürtülerin İncelenmesi	48
2. Etik Dürtü, Yükümlülük ve Normların Türleri.....	53
3. Hukuki ve Ahlaki Dürtülerin Nitelikleri.....	66
II. ATFEDİCİ ETİK DENEYİM OLARAK HUKUKUN KAPSAMI VE TÜRLERİ	78
A. Hukukun Türleri.....	81
1. Sezgisel Hukuk-Pozitif Hukuk Ayrımı	81
2. Sezgisel Hukuk ve Pozitif Hukukun Alt Türleri	98
a. Sezgisel Hukukun Alt Türleri.....	101
b. Pozitif Hukukun Alt Türleri	103

İKİNCİ BÖLÜM
HUKUKUN TOPLUMSALLAŞMASI:
PETRAZYCKİ'NİN HUKUK TEORİSİNİN
SOSYOLOJİK BOYUTU

I. HUKUKUN BİRLEŞTİRİCİ EĞİLİMİ VE TOPLUMSAL İŞLEVLERİ	115
A. Hukukun Birleştirici Eğilimi ve Hukuk Bilimi	115
B. Hukukun Toplumsal İşlevleri: Dağıtıcı İşlev ve Organizasyon İşlevi.....	124
II. SOSYO-PSİŞİK BİR OLGU OLARAK HUKUK.....	136
A. Hukukun Toplumsallaşma Mekanizması	139
B. Toplum Mühendisliği Aracı Olarak Hukuk: Hukuk Politikası	153
C. Hukukun Kaynakları Doktrini ve Hukuki Çoğulluk.....	168

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HUKUKA VE HUKUKİ YORUMA RADİKAL
BİR BAKIŞ: PSİKOLOJİK KURAM
PERSPEKTİFİNDEN HUKUKİ YORUM

I. DAR VE GENİŞ ANLAMLARIYLA HUKUKİ YORUM FAALİYETİ.....	181
A. Sezgisel Hukuk-Pozitif Hukuk İlişkisi	187
B. Sezgisel Hukuk-Pozitif Hukuk Arasındaki Çatışma Türleri ve Geniş Anlamıyla Hukuki Yorum Faaliyeti.....	195
1. Sezgisel Hukuk-Pozitif Hukuk Arasındaki Çatışmalar.....	195
a. Bireysel ve Sınıfsal Çatışmalar ile Tarihsel/Evrimsel Çatışmalar	195
b. İktidar İlişkilerinin Bireysel ve Sınıfsal Çatışmalar ile Tarihsel/Evrimsel Çatışmalardaki Rolü	210
c. Bağlamsal Çatışmalar.....	219
2. Geniş Anlamıyla Hukuki Yorum Faaliyeti.....	226

II. SEZGİSEL HUKUK İLE POZİTİF HUKUKUN BULUŞTURULDUĞU BİR ÖRNEK OLARAK İSKOÇ CEZA HUKUKU GELENEĞİ VE BEYAN YETKİSİ	236
A. İskoç Ceza Hukuku Sistemi ve Beyan Yetkisi	237
B. Beyan Yetkisi Lehindeki Argümanların Psikolojik Kuramla Uyumu.....	246
C. Beyan Yetkisinin Felsefi Temelleri: İskoç Aydınlanması Düşünürlerinin Adalet Kuramları.....	263
D. Beyan Yetkisinin Sezgisel Hukuk ile Pozitif Hukuku Buluşturmak Üzere Kullanıldığı Dava Örnekleri.....	270
SONUÇ	281
KAYNAKÇA.....	291